

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Mr. drs. B.J. Bruins
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Catharijnesingel 47
3511 GC Utrecht

T (030) 232 24 07

info@nvo.nl
www.nvo.nl

Utrecht, 16 februari 2018

Betreft: internetconsultatie Wet BIG II

Geachte heer Bruins,

De Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (hierna: NVO) is verheugd dat er een wetsvoorstel voorligt om de beroepsgroep orthopedagoog generalist (OG) op te nemen in de Wet BIG als artikel 3 beroep. Dat doet recht aan de postmasteropleiding en de expertise van de orthopedagoog generalist die met zijn onderscheidenheid in het veld en vanuit de discipline orthopedagogiek van meerwaarde is voor een aanzienlijke groep cliënten (zowel kinderen, jeugdigen als volwassenen) en hun ouders en opvoeders.

Het voorliggende wetsvoorstel bevestigt dat de orthopedagoog generalist voldoet aan de gestelde voorwaarden om opgenomen te worden in de Wet BIG. Met deze brief willen we dit nog eens extra onderstrepen.

Voor een reactie op een ander onderdeel van het wetsvoorstel, namelijk de uitbreiding van de herregistratie-eisen met deskundigheidsbevordering, verwijst de NVO naar de reactie van P3NL, dd. 29 januari 2018.

Geschiedenis

In november 2013 deed de NVO een aanvraag om de OG op te nemen als artikel 3 beroep in de Wet BIG. In juni 2015 besloot de toenmalige minister van VWS om met een wetsvoorstel te komen om de orthopedagoog generalist op te nemen in de Wet BIG. Hier gingen vele steunbetuigingen vanuit professionals, brancheverenigingen, werkgevers, cliënten en universiteiten aan vooraf. Ook werden er mondelinge en schriftelijke vragen gesteld door Tweede Kamerleden, was er een pleidooi vanuit P3NL (Federatie van psychologen, psychotherapeuten en pedagogen) en een advies van de commissie Meurs over het hoofdbehandelaarschap, in mei 2015, waarin expliciet werd gesteld om de orthopedagoog generalist op te nemen in de wet BIG. In bijlage I treft u een uitgebreide tijdlijn over de acties van de afgelopen jaren. In deze bijlage treft u ook een link naar de petitie uit 2013 aan, gestart door een orthopedagoog generalist. Destijds tekenden 3.150 personen vóór opname van de orthopedagoog generalist in de Wet BIG en als hoofdbehandelaar.

Expertise

Zoals ook in de Memorie van Toelichting bij dit wetsvoorstel benoemd, zijn andere art. 3 beroepen, de beroepen gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut, complementair aan de

orthopedagoog generalist; ook deze beroepen richten zich op de geestelijke gezondheid van een cliënt. Het onderscheid tussen de orthopedagoog generalist enerzijds en de gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut anderzijds, ligt in de focus van de behandeling. Deze ligt bij de orthopedagoog generalist, naast de cliëntgebonden problematiek, op de opvoedings- en ontwikkelingscontext van de zorgvrager en bij de gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut voornamelijk op diens stoornis.

Zoals de NVO eerder aan VWS toelichtte, gaat het bij het behandelen van een stoornis om een specifieke diagnose; de stoornis is kenmerkend voor de persoon. Gedrags- en/of ontwikkelingsproblemen worden echter ook beïnvloed door de omgeving; daarom is het belangrijk de omgeving te betrekken in de analyse, diagnose, begeleiding of behandeling. Een orthopedagoog generalist richt zich op de pedagogische afhankelijkheidsrelatie die een sterke beschermende en stimulerende functie heeft, maar soms óók de oorzaak kan zijn van een individueel gezondheidsvraagstuk. De orthopedagoog generalist onderzoekt altijd de pedagogische relaties; bevordering en herstel van die pedagogische relatie is altijd een onderdeel van de behandeling. De vele reacties op deze internetconsultatie illustreren dit met concrete casuïstiek.

Bij deze specifieke expertise van de orthopedagoog generalist hoort een onderscheidende opleiding; de postmasteropleiding tot orthopedagoog generalist. Qua omvang en vakbekwaamheidsniveau is de opleiding tot orthopedagoog generalist gelijkwaardig aan de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog. Inhoudelijk gezien zijn er echter verschillen. Verschillen die de eigenstandigheid van het vakgebied orthopedagogiek tot uiting brengen. Daar waar psychologen meer de focus leggen op persoonlijkheidsdiagnostiek en individuele psychotherapie zal de orthopedagoog generalist de vertaling maken naar systeembehandeling, opvoedings- en ontwikkelingsadviesing en samenwerking binnen het hele netwerk waarin het kind, de jongere of de volwassene zich bevindt.

Deskundigheidsgebied

Zoals in het deskundigheidsgebied genoemd is de orthopedagoog generalist een expert op het gebied van preventie; ondersteuning van en interventie in de opvoedingsrelatie kan immers bij uitstek preventief werken.

In het wetsvoorstel is het deskundigheidsgebied van de orthopedagoog generalist als volgt geformuleerd: *‘Tot het gebied van deskundigheid van de orthopedagoog-generalist wordt gerekend preventie, onderzoek, diagnostiek, begeleiding en behandeling van personen met leer-, gedrags-, en ontwikkelingsproblemen die zich in een pedagogische afhankelijkheidsrelatie bevinden.’* Hierin mist de NVO een toevoeging aan de laatste zin: *‘... om een optimale ontwikkeling te bewerkstelligen of hen te leren omgaan met deze problemen’.* Dit zouden we graag willen toevoegen.

Juiste professional op de juiste plek

Hoewel de orthopedagoog generalist een vakbekwame professional is, gaat het in de praktijk voornamelijk om het hebben van de juiste registratie, in plaats van het hebben van de juiste expertise. Dit in tegenstelling tot wat de commissie Meurs adviseerde: *‘de juiste professional op de juiste plek’.* Zonder een BIG-registratie wordt de zorg niet vergoed en worden deze professionals niet aangenomen in een bepaalde instelling, door gemeenten of als zzp’er.

Aantallen OG

Jaarlijks vervolgen ongeveer 70 nieuwe orthopedagogen generalist na hun postmasteropleiding de ingezette weg op de arbeidsmarkt. Dit naast het totaal van bijna 1500 orthopedagogen generalist dat ons land kent. Dit is een groot aantal gezien het feit dat het gaat om een beroepsgroep met specifieke expertise voor een specifieke doelgroep met een specifieke zorgvraag.

Zodra de OG opgenomen wordt in de Wet BIG en als regiebehandelaar kan optreden, kan deze groep professionals als regiebehandelaar helpen om de wachtlijsten te verkorten.

Belang voor cliënten, verwijzers en werkgevers

Omdat de orthopedagoog generalist een specifiek beroep is, verwacht de NVO dat de toevoeging van het beroep voor cliënten, werkgevers en verwijzers goed uit te leggen is. De reacties op de internetconsultatie bevestigen dat het voor cliënten van belang is dat de orthopedagoog generalist wordt opgenomen in de Wet BIG.

- Cliënten zullen nog meer vertrouwen hebben in de orthopedagoog generalist; voor hen is een van overheidswege geborgde opleiding, een transparant overheidsregister en een wettelijk systeem van tuchtrecht belangrijk.
- Cliënten die 18 jaar worden kunnen rekenen op continuïteit van zorg: onder de huidige situatie kan de OG na het 18e jaar geen regiebehandelaar zijn, omdat de cliënt dan onder de zorgverzekeringswet valt en die alleen met BIG-geregistreerden werkt;
- De orthopedagoog generalist kan ook ingezet worden voor de behandeling van ouders die zelf als individu zorg nodig hebben. Dit komt ook ten goede aan de behandeling van het kind;
- Het vakgebied orthopedagogiek vormt een eigenstandig en onderscheidend beroep. De opleiding tot orthopedagoog generalist is aantoonbaar anders dan aanpalende beroepen; de basis vormt het eigen beroepscompetentieprofiel en de invulling van het curriculum verschilt in de invulling en omvang van bepaaldevakgebieden;
- Meerdere invalshoeken (orthopedagogiek en psychologie) binnen een multidisciplinair team komt de kwaliteit van de geboden zorg ten goede;
- De orthopedagoog generalist kan zijn werkzaamheden zelf ondertekenen; op dit moment leidt het feit dat hij o.a. diagnoses en behandelplannen moeten laten ondertekenen door een BIG-geregistreerde collega tot onnodige administratieve handelingen en daarmee onnodige vertraging. Het leidt daarnaast tot frustratie en demotivatie bij beide categorieën volwaardig opgeleide professionals;
- Sommige gemeentes beperken hun contracten tot BIG-geregistreerden; dan kunnen cliënten niet terecht bij deze specifiek opgeleide professionals;
- Voor verwijzers wordt het duidelijker naar wie ze kunnen doorverwijzen;
- Wachtlijsten kunnen worden verkort doordat er meer regiebehandelaren komen;

Internetconsultatie

Dit onderdeel van het wetsvoorstel leverde honderden positieve reacties op. De brancheorganisaties in de Zorg (VOBC, GGZ Nederland, VGN, Actiz, NFU en NVZ, verenigd in BoZ) reageerden gezamenlijk instemmend. Dat geldt ook voor Jeugdzorg Nederland. Vele individuele werkgevers steunden het wetsvoorstel, waaronder een aantal toonaangevende zorginstellingen in de (jeugd)ggz en gehandicaptenzorg. De drie grootste cliëntorganisaties in de gehandicaptenzorg, Stichting Down Syndroom, KansPlus en Sien reageerden eveneens positief. Ook professionals, orthopedagogen, orthopedagogen generalist en gezondheidszorgpsychologen reageerden in grote getale. De opleidingsinstellingen, zowel alle universiteiten die orthopedagogiek aanbieden als de hoofdopleiders van de postmasteropleidingen orthopedagoog generalist bundelden hun krachten en

lieten in gezamenlijke reacties een positieve stem horen. Al die reacties bevestigen de toegevoegde en onderscheidende waarde van de opleiding en van het beroep en de behoefte aan de expertise vanuit de orthopedagogiek in het veld.

De NVO nam uiteraard ook kennis van meer kritische reacties, vooral van de opleidingen gezondheidszorgpsycholoog en enkele beroepsverenigingen. De NVO maakt zich oprecht zorgen over de verdeeldheid die zich nu onder bepaalde aanpalende beroepsgroepen en opleiders voor doet. Dit schaadt uiteindelijk cliënten en getuigt van weinig aandacht voor gezamenlijke kwaliteitsverbetering in het veld. In de betreffende reacties mist de NVO overigens inhoudelijke onderbouwing, kennis van zaken en realiteitswaarde. Desgewenst informeren wij u graag, mondeling of schriftelijk, wat de NVO concreet mist bij bovengenoemde reacties aan feitelijke onderbouwing.

De zorg over de verdeeldheid onder beroepsgroepen deelde de NVO met collega-beroepsverenigingen, die samen met ons P3NL vormen. Die verdeeldheid schaadt immers het imago van de beroepsgroepen gezamenlijk. Besloten is dat P3NL vanaf nu meer regie neemt in externe communicatie en in de ontwikkeling van het beroepengebouw op langere termijn.

Kinderen, jongeren, volwassenen, verstandelijk of meervoudig gehandicapten én hun ouders of (beroeps)opvoeders vormen samen een grote groep cliënten in de individuele gezondheidszorg. Een groep met vele kwaliteiten, maar ook een groep die zich in een pedagogische afhankelijkheidsrelatie bevindt. Adequaat inspelen op deze specifieke zorgvraag en zorgbehoefte vergt een specifieke expertise die de orthopedagoog generalist in huis heeft!

Met grote belangstelling zullen wij het verdere traject van dit wetsvoorstel volgen.

Met vriendelijke groet,

Dhr. drs. J.P. Bijlstra
Voorzitter NVO

Bijlage: uitgebreide tijdlijn

Bijlage I:**Uitgebreide tijdlijn**

Januari 2013	NVO levert input n.a.v. consultatie Inspectie Gezondheidszorg over hoofdbehandelaarschap.
April 2013	NVO spreekt richting minister van VWS zorg uit over niet betrokken zijn bij uitwerking hoofdbehandelaarschap.
Juli 2013	SP stelt Kamervragen over beëindigen hoofdbehandelaarschap OG in de GGZ m.i.v. 1 januari 2014. Tot dan was OG hoofdbehandelaar in de eerste én tweedelijns GGZ.
September 2013	Antwoorden van minister van VWS op Kamervragen SP over het hoofdbehandelaarschap van de OG. Conclusie: OG kan hoofdbehandelaar blijven in (alleen) de generalistische basis ggz. Voorheen ook in gespecialiseerde GGZ.
Oktober 2013	<u>Petitie 'Opname OG in BIG en als hoofdbehandelaar'</u> wordt 3.150 keer ondertekend.
8 november 2013	NVO dient <u>aanvraag</u> in om OG op te nemen in de Wet BIG als artikel 3 beroep.
Mei 2014	NVO verzoekt aanvraag opname OG in de Wet BIG met spoed in behandeling te nemen en hoofdbehandelaarschap in generalistische basis GGZ te verlengen vanaf 1 januari 2015.
Zomer 2014	Ruim 200 professionals, brancheorganisaties, werkgevers, opleidingsinstellingen en cliënten(organisaties) steunen de aanvraag van de NVO om de OG op te nemen in de Wet BIG.
September 2014	Minister van VWS verlengt hoofdbehandelaarschap OG generalistische basis GGZ 2015.
Mei 2015	<u>Rapport commissie Meurs</u> 'Hoofdbehandelaarschap GGZ als noodgreep' adviseert OG op te nemen in de Wet BIG, omdat dit één van de criteria is om regiebehandelaar te kunnen zijn.
Mei 2015	P3NL dringt er in een <u>brief</u> aan de Tweede Kamer commissie VWS n.a.v. rapport commissie Meurs op aan zo snel mogelijk te realiseren dat de OG vanaf 2017 als regiebehandelaar werkzaam kan zijn binnen het tuchtrechtelijk kader van de Wet BIG.
Juni 2015	<u>Minister van VWS</u> laat aan de Tweede Kamer weten dat zij een wetsvoorstel zal voorleggen om de OG op te nemen in de Wet BIG.
Februari 2016	Presentatie concept Model Kwaliteitsstatuut GGZ. OG wordt niet genoemd als regiebehandelaar of vermeld als potentieel regiebehandelaar na opname BIG-register.
Februari 2016	Brief aan minister van VWS met zorgen over continuïteitsvraagstuk dat voor diverse cliëntgroepen in de GGZ lijkt te ontstaan.
Februari 2016	Brief aan ZIN met zorgen over continuïteitsvraagstuk dat voor diverse cliëntgroepen in de GGZ lijkt te ontstaan.
April 2016	<u>Brief</u> aan de minister van VWS om in het belang van cliënten met spoed een voorziening te creëren om de continuïteit van het hoofdbehandelaarschap OG te behouden vanaf 2017.
Mei 2016	Tweede Kamer vraagt aandacht voor continuïteitsvraagstuk door <u>Kamervragen</u> CDA en D66 aan de minister van VWS of versnelde opname van de OG in de Wet BIG mogelijk is, dan wel een tijdelijke regeling voor de

	beroepsgroep zodat zij toch als regiebehandelaar in de ggz kunnen fungeren met ingang van 2017.
Mei 2016	<u>Minister van VWS</u> beantwoordt brief NVO uit april over de continuïteit van het hoofdbehandelaarschap OG.
Mei 2016	<u>NVO reageert</u> op brief van de Minister van VWS.
Mei 2016	<u>Beantwoording Kamervragen</u> 'regiebehandelaarschap OG'.
Periode 2015-2017	Doorlopend gesprekken met ministerie van VWS over uitvoering wetsvoorstel OG in de Wet BIG, o.a. totstandkoming deskundigheidsbeschrijving.
Periode 2016-2017	Overleg FGzPt en opleidingsinstellingen OG om voor te bereiden op de veranderingen die opname in de Wet BIG met zich mee brengt.
21 december 2017	Start internetconsultatie wetsvoorstel BIG II.